

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.003.06.2016
P/16/058

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/058 – Zapobieganie bezdomności zwierząt
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	Marek Zyskowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98000 z dnia 4 marca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Weterynarii, (zwany dalej „PIW”), ul. Kolejowa 63, kod 98-300 Wieluń Regon 730938617
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Łuczak – Powiatowy Lekarz Weterynarii (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu prowadził w latach 2014-2016 (I kwartał), nadzór nad schroniskami dla zwierząt i nad przestrzeganiem ustawy o ochronie zwierząt¹ na terenie powiatów wieluńskiego i pączęchańskiego. Prawidłowo realizował zadania dotyczące:

- rejestracji podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, w tym rzetelne prowadzenie rejestru tych schronisk,
- kontroli schronisk oraz wydawanie stosownych zaleceń w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości,
- kierowania zawiadomień do organów ścigania w przypadkach podejrzenia popełnienia wykroczenia przez osoby prowadzące schronisko,
- reagowania na skargi i interwencje obywateli i organizacji społecznych dotyczące niehumanitarnego traktowania zwierząt,
- opiniowania gminnych programów opieki nad zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt,
- współdziałania z organizacjami społecznymi zajmującymi się ochroną zwierząt.

Stwierdzono jednak niezgodność uzasadnienia decyzji ze stanem faktycznym co do nieprzeprowadzenia kontroli w schronisku przed jego wpisem do rejestru oraz niewydanie decyzji dotyczącej spełniania wymagań weterynaryjnych przy transporcie zwierząt i nadanie bez niej weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego uwidocznionego w rejestrze i w zezwoleniu dla przewoźnika Typ 1.

¹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1539 ze zm.), zwana dalej „ustawą o ochronie zdrowia zwierząt” lub „uozz”,

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Nadzór nad schroniskami i innymi miejscami, w których przebywają zwierzęta, w tym nad realizacją ustawy o ochronie zwierząt

A. Nadzór nad schroniskami

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii prowadzono - w formie elektronicznej - rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną. Rejestr ten spełniał wymogi określone w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 stycznia 2012 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną². Dane zawarte w rejestrze, w tym informacje dotyczące zmian stanu faktycznego lub prawnego podmiotów nadzorowanych, Powiatowy Lekarz Weterynarii przekazywał w postaci meldunków miesięcznych do Głównego Lekarza Weterynarii, za pośrednictwem Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

Prowadzenie schroniska dla zwierząt stanowi działalność nadzorowaną, która wymaga uprzedniego pisemnego zgłoszenia zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia (art. 5 ust. 1 pkt 2 uozz).

Według stanu na dzień 7.03.2016 r., rejestr powyższy zawierał dwa wpisy dotyczące prowadzenia na terenie powiatu pajęczańskiego³ następujących schronisk dla zwierząt:

- schronisko pn. „Przytulisko dla bezdomnych zwierząt” w Szczytach, prowadzone przez Fundację „Zwierzyniec” w Wieluniu, data wpisu do rejestru 13.04.2012 r., weterynaryjny numer identyfikacyjny: 10093401,
- Schronisko dla zwierząt w Trębaczewie, prowadzone przez Urząd Miasta i Gminy Działoszyn, data wpisu do rejestru 6.06.2013 r., weterynaryjny numer identyfikacyjny: 10093402.

(dowód: akta kontroli str. 26-35)

Podmioty prowadzące ww. schroniska pisemnie zgłosiły do Powiatowego Lekarza Weterynarii zamiar rozpoczęcia prowadzenia działalności.

Fundacja „Zwierzyniec” w dniu 12.04.2012 r. złożyła pisemny wniosek (zgłoszenie) dotyczący rozpoczęcia działalności podlegającej nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej. Zgłoszenie to zawierało elementy wskazane w art. 5 ust. 3 uozz. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu, decyzją nr 90/2012 z dnia 13.04.2012 r., wpisał ww. podmiot do rejestru podmiotów nadzorowanych i nadał weterynaryjny numer identyfikacyjny (zgodnie z art. 5 ust. 9 uozz). W uzasadnieniu decyzji podano m.in., że w przypadku tej działalności nie dokonuje się, przed wpisem, kontroli spełniania wymogów weterynaryjnych, a w związku z faktem, iż zgłoszenie zostało złożone prawidłowo pod kątem formalnym została wydana decyzja o wpisie do rejestru i nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego. Ustalono, że treść uzasadnienia nie była zgodna ze stanem faktycznym, bowiem w dniach 21-23.03.2012 r. (a więc przed zgłoszeniem przez Fundację wniosku) Powiatowy Lekarz Weterynarii dokonał kontroli ww. podmiotu i wydał dla niego zalecenia i uwagi dotyczące m.in. prawidłowego i rzetelnego prowadzenia dokumentacji, znakowania psów z użyciem mikroczipów, opracowania i wdrożenia w życie

² Dz. U. z 2012 r., poz. 128.

³ Na terenie powiatu wieluńskiego nie zarejestrowano schronisk dla zwierząt.

procedury przeprowadzania kwarantanny zwierząt, opracowania regulaminu schroniska, zapobieżenia możliwościom ucieczki psów ze schroniska.

(dowód: akta kontroli str. 36-46)

Urząd Miasta i Gminy Działoszyn wystąpił w dniu 21.05.2013 r. z pisemnym wnioskiem o rozpoczęcie działalności podlegającej nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej w postaci prowadzenia gminnego schroniska dla bezdomnych zwierząt. Wniosek ten zawierał elementy wskazane w art. 5 ust. 3 uozz. Powiatowy Lekarz Weterynarii, decyzją nr 298/2013 z dnia 6.06.2013 r. wpisał ww. podmiotu do rejestru podmiotów nadzorowanych i nadał mu weterynaryjny numer identyfikacyjny. W uzasadnieniu decyzji podano m.in., że w przypadku tej działalności nie dokonuje się, przed wpisem, kontroli spełniania wymogów weterynaryjnych, a zgłoszenie zostało złożone prawidłowo pod kątem formalnym.

(dowód: akta kontroli str. 311-313)

2. Kontrole schronisk dla bezdomnych zwierząt.

2.1. Schronisko w Szczytach.

Po zarejestrowaniu schroniska w roku 2012 przeprowadzono cztery kontrole⁴. Pierwsza przeprowadzona została w dniach 15.06.2012 r. - 28.06.2012 r. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. niespełniania wymogu lokalizacji w miejscu oddalonym o co najmniej 150 m od siedzib ludzkich oraz obiektów użyteczności publicznej, braku zgody władz gminy Działoszyn na prowadzenie w tym miejscu schroniska dla zwierząt, braku wydzielonych pomieszczeń wymaganych przepisami (m.in. do wykonywania zabiegów leczniczych i chirurgicznych, izolowania zwierząt chorych, przechowywania produktów leczniczych i wyrobów medycznych, przechowywania karmy, boksów zapewniających izolację zwierząt agresywnych), błędów w prowadzonej dokumentacji. Wydano decyzję nr 184/12 z dnia 6.07.2012 r. nakazującą w ustalonych terminach poprawę infrastruktury, prawidłowe prowadzenie dokumentacji, uzyskanie zgody władz gminy, a także zakazującą przyjmowania psów do schroniska do czasu usunięcia nieprawidłowości, a w szczególności zapewnienia odpowiedniej ilości kojców i bud. Decyzją nr 338/12 z dnia 1.10.2012 r. przedłużono termin uzyskania zgody władz gminy Działoszyn na prowadzenie schroniska do dnia 31.12.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 47-61)

W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniach 7-21.11.2012 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 450/12 z dnia 23.11.2012 r. nakazującą (w ustalonych terminach): poprawę dobrostanu zwierząt, uzupełnienie przeszkolenia osób zatrudnionych w schronisku, uzyskanie zezwolenia na przewóz psów własnym środkiem transportu i uzyskanie licencji dla kierowcy/konwojenta.

(dowód: akta kontroli str. 62-67)

W roku 2013 Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził w schronisku w Szczytach 14 kontroli i wydał dwie decyzje⁵ nakazujące usunięcie uchybień w określonym terminie i zakazujące przyjmowania nowych psów do schroniska do czasu usunięcia nieprawidłowości, dwie decyzje⁶ dotyczące przedłużenia terminu wykonania zaleceń oraz dwie decyzje⁷ zezwalające na przyjmowanie nowych psów do schroniska.

⁴ W dniach: 15-28.06.2012 r., 29.08.2012 r., 7-21.11.2012 r., 14.12.2012 r.

⁵ Decyzja nr 223/13 z dnia 9.05.2013 r. i decyzja nr 513/13 z dnia 16.12.2013 r.

⁶ Decyzja nr 255/13 z dnia 14.05.2013 r. i decyzja nr 280/13 z dnia 31.05.2013 r.

⁷ Decyzja nr 319/13 z dnia 18.06.2013 r. i decyzja nr 518/13 z dnia 24.12.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 73-126)

Po trzech kontrolach przeprowadzonych w maju 2013 r., Powiatowy Lekarz Weterynarii złożył w dniu 16.05.2013 r. do Prokuratury Rejonowej w Wieluniu zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu przez Prezesa Fundacji Zwierzyniec zarządzającej schroniskiem w Szczytach, polegającego na fałszowaniu dokumentacji, podawania nieprawdziwych danych podczas kontroli, wyłudzenia środków finansowych na prowadzenie schroniska, a także podejrzenia współudziału tej osoby w procederze znęcania się i uśmiercania bezdomnych zwierząt, jaki miał miejsce w Krakowie, gdzie postawiono zarzuty osobie z Fundacji Ludzie Zwierzętom w Potrzebie z Krakowa. W dniu 21.06.2013 r. Prokuratura Rejonowa w Wieluniu poinformowała WIW o odmowie wszczęcia dochodzenia w tej sprawie. W dniu 8.07.2013 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wystąpił do Sądu Rejonowego w Wieluniu z zażaleniem na ww. postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Prokuraturę Rejonową w Wieluniu. W dniu 1.10.2013 r. Komenda Powiatowa Policji w Wieluniu poinformowała WIW o wszczęciu dochodzenia pod nadzorem Prokuratora Rejonowego w Wieluniu. Postanowieniem z dnia 28.03.2014 r. Prokurator umorzył dochodzenie wobec braku znamion czynu zabronionego.

(dowód: akta kontroli str. 127-141)

W roku 2014 Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził w schronisku w Szczytach łącznie dziewięć kontroli. Po kontroli przeprowadzonej w styczniu 2014 r. wszczął postępowanie administracyjne dotyczące braku zachowania odległości co najmniej 150 m od siedzib ludzkich. W dniu 15.04.2014 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 130/2014 skierowaną do Fundacji „Zwierzyniec” prowadzącą schronisko dla zwierząt pod nazwą „Przytulisko dla bezdomnych zwierząt” w Szczytach, nakazującą oddalenie schroniska od siedzib ludzkich na odległość nie mniejszą niż 150 m w terminie do dnia 30.08.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 142-201)

W dniu 2.05.2014 r. strona - Fundacja „Zwierzyniec” - wniosła do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Łodzi (za pośrednictwem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu) odwołanie od ww. decyzji. W dniu 11.08.2014 r. Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Łodzi wydał decyzję nr 21/2014, w której utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu nr 130/2014 z dnia 15.04.2014 r. Od decyzji Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Łodzi Fundacja „Zwierzyniec” wniosła odwołanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (dalej WSA). Wyrokiem z dnia 11.03.2015 r. WSA oddalił skargę Fundacji „Zwierzyniec” w przedmiocie nakazu zmiany lokalizacji schroniska dla zwierząt. W uzasadnieniu wyroku WSA stwierdził m.in., że w dniu 17 sierpnia 2009 r. Fundacja „Zwierzyniec”, prowadząca Przytulisko dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Wieluńskiej 108 w Szczytach, zwróciła się z wnioskiem, do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu o objęcie nadzorem działalności w postaci schroniska dla zwierząt. Organ wstrzymał się z wydaniem decyzji do czasu zakończenia postępowania odwoławczego od decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyn z dnia 9 listopada 2009 r., zabraniającej prowadzenia tej działalności. Ww. decyzja Burmistrza oraz utrzymująca ją w mocy decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi z dnia 28 grudnia 2009 r. była przedmiotem kontroli sądowo-administracyjnej, w wyniku której Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi, wyrokiem z dnia 6 maja 2010 r., orzekł o uchyleniu decyzji organów obydwu instancji. Następnie wyrokiem z dnia 25 listopada 2011 r., Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną organu odwoławczego. W trakcie

wielokrotnie przeprowadzonych w okresie od marca 2012 r. do czerwca 2014 r. kontroli schroniska prowadzonego przez Fundację, Powiatowy Lekarz Weterynarii wykazywał m.in. na nieprawidłowość lokalizacji schroniska w miejscu oddalonym od budynków mieszkalnych o odległość mniejszą niż 150 m, co stanowi naruszenie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz.U. Nr 158, poz. 1657), zgodnie z którym schronisko dla zwierząt powinno być zlokalizowane w miejscu oddalonym, co najmniej o 150 m od siedzib ludzkich. Mając powyższe na uwadze organ w dniu 20 grudnia 2013 r. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne mające na celu poprawę warunków weterynaryjnych. W trakcie postępowania ustalono, że na sąsiedniej działce nr 1308 użytkowany jest budynek mieszkalny, zrealizowany na podstawie decyzji Starosty Pajęczańskiego z dnia 10 października 2010 r. Schronisko dla zwierząt zlokalizowane jest na działce nr 1306/1, a budynek schroniska jest usytuowany w odległości 14,4 m od budynku mieszkalnego na działce nr 1308. Z kolei na działce nr 1306/2 także znajduje się budynek mieszkalny, zlokalizowany w odległości 5,9 m od granicy z działką nr 1306/1. W związku z powyższym decyzją z dnia 15 kwietnia 2014 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu, na podstawie art. 8 ust. 1 pkt .1 ustawy oraz § 1 ust. 1 rozporządzenia, nakazał Fundacji „Zwierzyniec” oddalenie schroniska od siedzib ludzkich na odległość nie mniejszą niż 150 m w terminie do dnia 30 sierpnia 2014 r. Organ wskazał, że w myśl art. 8 ust. 1 ustawy powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a)-n), p), a więc także przy prowadzeniu schronisk dla zwierząt, są naruszane wymagania weterynaryjne określone dla tej działalności, w zależności od zagrożenia stwarzanego dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, wydaje decyzję nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie.

Fundacja „Zwierzyniec” zwróciła się do Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) o wniesienie kasacji od powyższego wyroku WSA. Pismem z dnia 17.12.2015 r. Biuro RPO poinformował Powiatowego Lekarza Weterynarii, że w związku z uchybieniem terminu na dokonanie tej czynności, Rzecznik Praw Obywatelskich odmówił podjęcia sprawy, a wyrok WSA w przedmiotowej sprawie stał się prawomocny.

(dowód: akta kontroli str. 202-222)

W roku 2015 Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził w schronisku w Szczytach łącznie sześć kontroli, w wyniku których wydano dwie decyzje⁸ nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w zakresie infrastruktury, dokumentacji i dobrostanu zwierząt i nadano im rygor natychmiastowej wykonalności. W decyzji z grudnia 2015 r. zakazano przyjmowania nowych psów do czasu wykonania ww. zaleceń.

(dowód: akta kontroli str. 223-272)

Przeprowadzona w dniach 4-12.01.2016 r. kontrola sprawdzająca wykonanie decyzji nr 294/2015 wykazała realizację zaleceń, z wyjątkiem utwardzenia ciągów komunikacyjnych wokół kopców w sektorze IV (zalecenia nie wykonano z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych). W wyniku powyższego, Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 7/2016 z dnia 13.01.2016 r., w której zezwolił na przyjmowanie nowych psów do schroniska i nakazał utwardzenie ciągów komunikacyjnych do dnia 29.02.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 273-280)

---

⁸ Decyzja nr 67/2015 z dnia 17.04.2015 r. i decyzja nr 294/2015 z dnia 4.12.2015 r.

Pismem z dnia 4.03.2016 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu skierował do Prokuratury Rejonowej w Wieluniu zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu opisanego w art. 85 ust. 1 pkt 1 uozz i wykroczenia opisanego w art. 37 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej⁹ przez osoby działające w imieniu Fundacji Zwierzyniec prowadzącej schronisko dla bezdomnych zwierząt w Szczytach.

W uzasadnieniu zawiadomienia podano m.in., że ze względu na warunki panujące w schronisku, w szczególności wysoką śmiertelność zwierząt tam przebywających, Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 294/15 z dnia 4.12.2015 roku z rygorem natychmiastowej wykonalności, w której między innymi zakazał przyjmowania do schroniska nowych psów. Pomimo tego zakazu były przypadki przyjmowania do schroniska nowych psów, przez co swoim działaniem Fundacja Zwierzyniec udaremniała działania Inspekcji Weterynaryjnej, co zgodnie z art. 37 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej zagrożone jest karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

(dowód: akta kontroli str. 281-298)

Pismem z dnia 11.03.2016 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu zawiadomił Fundację Zwierzyniec o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego mającego na celu wykreślenie Fundacji z rejestru podmiotów nadzorowanych, w związku z niewykonaniem nakazu decyzji nr 130/2014 z dnia 13.04.2014 r., tj. oddalenia schroniska od siedzib ludzkich na odległość nie mniejszą niż 150 m. Pismem z dnia 23.03.2016 r. Fundacja Zwierzyniec zwróciła się do Powiatowego Lekarza Weterynarii o umorzenie ww. postępowania, uzasadniając to faktem, że niespełnienie powyższego wymogu jest jedynym zastrzeżeniem wobec schroniska, a dobrostan zwierząt jest zachowany. Zawarto również prośbę o przedłużenie terminu wykonania zalecenia na okres dwóch lat. Pismem z dnia 6.04.2016 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii podtrzymał swoje stanowisko w zakresie wdrożenia ww. postępowania administracyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 299-309)

2.2. Schronisko w Trębaczewie.

Kontrola po zarejestrowaniu schroniska w Trębaczewie przeprowadzona została w dniach 17-20.06.2013 r. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. braku utwardzenia ciągów komunikacyjnych, braku wydzielonych niektórych pomieszczeń wymaganych przepisami, braku zadaszenia nad boksami w celu ochrony przed wpływem warunków atmosferycznych. Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 344/13 z dnia 9.07.2013 r., w której nakazał usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości do dnia 31.07.2013 r.

Decyzją nr 403/13 z dnia 14.08.2013 r., Powiatowy Lekarz Weterynarii (na prośbę Urzędu Miasta i Gminy Działoszyn) ustalił nowe terminy wykonania nakazów (do 30.08.2013 r.), a w przypadku zadaszenia boksów - do 30.09.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 314-323)

Po kontroli schroniska w dniu 13.08.2013 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 404/13 z dnia 14.08.2013 r., w której nakazał usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie dobrostanu zwierząt do dnia 30.08.2013 r. oraz spełnienie wymogów dotyczących wyłapywania i transportu zwierząt do dnia 30.09.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 324-330)

⁹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1482).

Z uwagi na poprawę warunków w zakresie infrastruktury, dokumentacji, dobrostanu i oznakowania zwierząt przebywających w schronisku po kontroli przeprowadzonej w dniach 24-25.09.2013 r., Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję nr 450/13 z dnia 26.09.2013 r. uchylającą zakaz przyjmowania nowych psów do schroniska.

(dowód: akta kontroli str. 331-337)

W latach 2014-2015 Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził w schronisku w Trębaczewie łącznie 10 kontroli. W wyniku tych kontroli wydał m.in. decyzję nr 36/2015 z dnia 18.03.2015 r., w której nakazał zadaszyc miejsca przebywania psów w schronisku w celu ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w terminie do dnia 15.05.2015 r.

Ponadto w dniu 28.05.2015 r. PLW wydał decyzję nr 104/2015, w której na wniosek strony wyznaczył nowy termin wykonania zadaszzenia miejsca przebywania psów w schronisku w celu ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi do dnia 26.06.2015 r., a decyzją nr 133/2015 z dnia 25.06.2015 r. zmienił termin wykonania zalecenia na dzień 30.09.2015 r.

Kontrola przeprowadzona w październiku 2015 r. wykazała, że inwestycja dotycząca zadaszzenia miejsc przebywania psów w schronisku w Trębaczewie została zrealizowana.

(dowód: akta kontroli str. 343-386, 397-401)

3. W zakresie transportu zwierząt, przy prowadzeniu schroniska dla zwierząt w Szczytach, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu przyjął wniosek strony o wydanie zezwolenia na transport do 8 godzin. Po przeprowadzonej kontroli środka transportu wpisano podmiot do rejestru podmiotów nadzorowanych, nadano weterynaryjny numer identyfikacyjny oraz wydano zezwolenie TYP 1. Nie wydawano w tym zakresie decyzji administracyjnej. W wyjaśnieniu na ten temat Powiatowy Lekarz Weterynarii stwierdził m.in., że zgodnie z Instrukcją Głównego Lekarza Weterynarii¹⁰, w przypadku, gdy weryfikacja dokumentów oraz kontrola środków transportu wypadły pozytywnie, powiatowy lekarz weterynarii wydaje zezwolenie Typu 1 (zezwolenie jest formą decyzji administracyjnej, a więc nie ma konieczności wydawania dodatkowej decyzji administracyjnej w sprawie wydania zezwolenia dla przewoźnika).

Przy wydaniu ww. zezwolenia podmiot przedstawił również zaświadczenie dotyczące uzyskania przez pracownika schroniska kwalifikacji kierowcy/konwojenta. Na tej podstawie Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał osobie przeszkolonej licencję kierowcy/konwojenta.

W ocenie NIK niewydanie decyzji dotyczącej spełniania wymagań weterynaryjnych przy transporcie zwierząt i nadanie bez niej weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego uwidocznionego w rejestrze i w zezwoleniu dla przewoźnika Typ 1 stanowiło naruszenie postanowień art. 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 i 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i rozdziału 2 ust 1 powołanej wyżej Instrukcji GLW.

W przypadku gminnego schroniska w Trębaczewie, strona (Urząd Miasta i Gminy Działoszyn) złożyła wniosek o rejestrację transportu wykonywanego przy prowadzeniu innej działalności gospodarczej. Na podstawie wniosku decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii podmiot został wpisany do rejestru podmiotów nadzorowanych i nadano mu weterynaryjny numer identyfikacyjny zgodnie z art. 5 ust. 1, 4 i 5 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt. W związku z tym, że podmiot ten

Uwagi dotyczące
badanej działalności

¹⁰ Instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii Nr GIWz.420/AW- 62/11 z dnia 7 października 2011 r. w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy: zatwierdzaniu przewoźników oraz środków transportu drogowego wykorzystywanych do przewozu zwierząt, kontroli przewoźników, przeprowadzaniu kontroli wykonywania transportu drogowego zwierząt pod względem ich dobrostanu oraz w sprawie raportowania z przeprowadzonych w tym zakresie kontroli.

nie przewozi zwierząt na odległość powyżej 30 km, nie było konieczności wydawania zezwolenia TYP 1, tak jak w przypadku schroniska w Szczytach.

(dowód: akta kontroli str. 421-429, 591)

W dniach 1 i 15.12.2015 r. inspektor Zespołu ds. Zdrowia i Ochrony Zwierząt w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Łodzi przeprowadził kontrolę sposobu wykonywania zadań Inspekcji Weterynaryjnej przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu w zakresie nadzoru nad schroniskami dla zwierząt w 2014 r. i 2015 r. (do czasu rozpoczęcia kontroli). W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 24.02.2016 r. działalność Powiatowego Lekarza Weterynarii w ww. zakresie została oceniona pozytywnie.

(dowód: akta kontroli str. 411-420)

Kontrole przeprowadzone przez Powiatowego Lekarza Weterynarii i Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w schronisku w Szczytach w latach 2014-2015 wykazały, że liczba zgonów zwierząt była wyższa niż średnia upadkowość w schroniskach w Polsce. W wyjaśnieniu dotyczącym przyczyn tego stanu rzeczy i działań jakie zamierza podjąć Powiatowy Inspektorat Weterynarii w celu poprawy sytuacji w tym zakresie, Powiatowy Lekarz Weterynarii Grzegorz Łuczak stwierdził m.in., że schronisko w Szczytach współpracuje w zakresie opieki weterynaryjnej z dwoma zakładami leczniczymi znajdującymi się poza terenem schroniska (w Działoszynie i Złoczewie). W opinii PLW, powodem zwiększonego odsetka upadków wśród zwierząt w schronisku w Szczytach może być m.in. brak urządzonego i zarejestrowanego zakładu leczniczego na terenie schroniska, brak umowy o pracę z lekarzem sprawującym stałą opiekę weterynaryjną nad zwierzętami w schronisku, brak natychmiastowej i pełnej dostępności do leczenia i sprzętu specjalistycznego znajdującego się w zakładach leczniczych dla zwierząt o wyraźnie wyższym stopniu referencyjności, wyraźne ograniczenia finansowe ze strony prowadzących schronisko w Szczytach w zakresie możliwości kierowania zwierząt na leczenie specjalistyczne do przychodni i klinik weterynaryjnych w dużych miastach oraz jednorazowa opłata za dostarczenie psa do schroniska, niewystarczająca na pokrycie specjalistycznych badań w ramach diagnostyki wielu różnych schorzeń psów przyjmowanych do schroniska, wykonanej w celu podjęcia ich późniejszego leczenia i wykonania niezbędnych zabiegów często ratujących zdrowie i życie zwierząt. Należy tu podkreślić, że pomimo wyliczenia niekorzystnych wskaźników matematycznych, zdrowie zwierząt oraz ich kondycja są na dobrym poziomie. Nie stwierdzono, aby doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie zwierząt w aspekcie znęcania się nad zwierzętami, niezapewnienia opieki lekarsko-weterynaryjnej, czy też w przypadku poddawania psów eutanazji.

(dowód: akta kontroli str. 588-590)

4. W latach 2014-2016 (I kwartał) Powiatowy Lekarz Weterynarii pozyskał jedną informację o funkcjonowaniu podmiotu niebędącego schroniskiem dla zwierząt. Dotyczyło to hotelu dla zwierząt w miejscowości Dębiec (gm. Ostrówek). W dniu 26.11.2014 r. została przeprowadzona tam kontrola, w wyniku której ustalono, że na miejscu znajdowały się dwa kojce składające się z dwóch części - części wewnętrznej z legowiskami oraz części zewnętrznej stanowiącej wybiegi. W czasie kontroli na terenie hotelu dla zwierząt nie były przetrzymywane psy. Innych sygnałów o istnieniu tego typu podmiotów Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu nie otrzymał.

(dowód: akta kontroli str. 590)

5. Z uwagi na brak na terenie działania PIW podmiotów niebędących schroniskami dla bezdomnych zwierząt, Powiatowy Lekarz Weterynarii nie prowadził nadzoru

w tym zakresie. Nie kontrolowano również podmiotów zajmujących się wyłącznie wyłapywaniem zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 592)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi kontroli dotyczyły przeprowadzenia kontroli schroniska w Szczytach po 63 dniach od zarejestrowania schroniska, podczas gdy instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt (maj 2011 r.) nakazuje Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii przeprowadzenie kontroli schroniska nie później niż 30 dni od daty wpisu do rejestru. W wyjaśnieniu w tej sprawie Powiatowy Lekarz Weterynarii Grzegorz Łuczak stwierdził m.in. „że już w marcu 2012 roku Pani Krystyna Krzywińska, Prezes Fundacji „Zwierzyniec” wyraziła chęć prowadzenia schroniska dla zwierząt w miejscowości Szczyty. Wskazana przez nią lokalizacja była już dobrze znana Inspekcji Weterynaryjnej, ponieważ była poddawana kontrolom weterynaryjnym, jako przytulisko dla zwierząt. W okresie 21-23 marca 2012 r., Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu przeprowadził kontrolę w wymienionej lokalizacji i sporządził na tę okoliczność protokół kontroli nr 1/2012, wykorzystując do tego celu wzór protokołu kontroli przeznaczony dla kontroli schronisk dla zwierząt. Następnie Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał w formie pisemnej zalecenia i uwagi dotyczące poprawy warunków weterynaryjnych w zakresie dokumentacji i infrastruktury, konieczne do spełnienia przy prowadzeniu schroniska dla zwierząt. Wprawdzie Instrukcja GLW nakazuje Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii przeprowadzenie kontroli schroniska nie później niż 30 dni od daty wpisu do rejestru, to w przypadku schroniska w Szczytach kontrolę przeprowadzoną w czerwcu 2012 r. należy traktować jako kontrolę sprawdzającą”.

(dowód: akta kontroli str. 585-588)

B. Nadzór nad przestrzeganiem ustawy o ochronę zwierząt, w zakresie ochrony zwierząt domowych

6. W latach 2014-2016 (I kwartał) do PIW wpływały skargi dotyczące niehumanitarnego traktowania zwierząt. Zgłoszenia te były pisemne, telefoniczne lub poprzez osobiste stawienie się zgłaszających do siedziby Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu. Brak było skarg dotyczących schroniska w Szczytach. Analiza zgromadzonej dokumentacji w tym zakresie wykazała, że każda taka skarga była rozpatrywana indywidualnie przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. Następnie odbywały się niezwłocznie kontrole na miejscu w celu sprawdzenia warunków utrzymania zwierząt. W przypadkach niespełnienia warunków weterynaryjnych dotyczących utrzymywania zwierząt wydawano zalecenia lub decyzje administracyjne na poprawę tych warunków. W przypadku znechęcia się nad zwierzętami składano doniesienia do Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu (trzy przypadki) o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wykroczenia. Trzykrotnie w badanym okresie Powiatowy Lekarz Weterynarii występował do wójtów gmin o wydanie stosownych decyzji dotyczących odebrania zwierząt właścicielowi.

(dowód: akta kontroli str. 430-497)

7. W latach 2014-2016 (I kwartał) Powiatowy Lekarz Weterynarii corocznie opiniował przesłane z urzędów gmin projekty programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Każdy z nadesłanych przez wójtów/burmistrzów projekt programu poddawany był analizie pod kątem spełniania wymogów art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹¹ oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości

¹¹ Dz. U. 2013 Nr 230, poz. 856 ze zm.

i porządku w gminach¹². Dodatkowo, wskazywane były do zastosowania zalecenia Głównego Lekarza Weterynarii w zakresie ochrony zwierząt bezdomnych oraz zapobiegania i zwalczania bezdomności zwierząt. W przypadku stwierdzanych uchybień, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu zalecał naniesienie poprawek do projektu w określonym terminie. Nie występował natomiast do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii o złożenie do właściwego Wojewody wniosku o wszczęcie procedury stwierdzenia nieważności uchwały rady gminy, ponieważ każdorazowo, po uwzględnieniu uwag Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu, programy były poprawiane i uzupełniane.

(dowód: akta kontroli str. 498-563, 590)

8. Z przedstawionych dokumentów wynika, że Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu współpracował z kilkoma organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt (Łódzkie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Łodzi, zwane dalej ŁTOZ, Patrol Interwencyjny AS, inne Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami). Nie zawierano z tymi podmiotami pisemnych porozumień o współpracy.

Współpraca ta polegała m.in. na przeprowadzaniu wspólnych kontroli (Patrol Interwencyjny AS, ŁTOZ), spotkań z przedstawicielami gmin (ŁTOZ) oraz szkoleń edukacyjnych (ŁTOZ).

W grudniu 2015 PLW w Wieluniu wraz z Prezesem Łódzkiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, przeprowadzili szkolenie dla młodzieży z Gimnazjum nr 2 w Wieluniu poświęcone opiece nad zwierzętami i zagadnieniom dotyczącym zwierząt bezdomnych.

Dodatkowo, zostały przeprowadzone wspólne działania na terenie Wielunia dotyczące ograniczenia działalności firmy MOTOART Jacek Adamczewski - prowadzącej tzw. menażerię objazdową (rekinarium urządzone na naczepie samochodu). Sprawa została zgłoszona na Policję jako wykroczenie.

Przedstawiciel ŁTOZ uczestniczył w dwóch spotkaniach zorganizowanych przez PLW w Wieluniu z przedstawicielami gmin. Spotkania dotyczyły opieki nad zwierzętami bezdomnymi, opiniowania przez Powiatowego Lekarza Weterynarii projektów uchwał, zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli.

Z informacji uzyskanej z ŁTOZ wynika m.in., że w ocenie tego Towarzystwa, działania jakie względem schroniska w Szczytach podejmował Powiatowy Lekarz Weterynarii w Wieluniu były właściwe, wynikające z przepisów obowiązującego prawa i zmierzające do wprowadzenia właściwych działań naprawczych. Ponadto, w informacji tej stwierdzono, że: „Jako organizacja pozarządowa posiadająca od ponad 10 lat status pożytku publicznego tj. społecznie użyteczna i godna zaufania społecznego pragniemy przekazać, iż jesteśmy w pełni usatysfakcjonowani współpracą i otwartością na wszelkie działania i inicjatywy ze strony Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Wieluniu. Uważamy, że dzięki opisanemu powyżej współdziałaniu udało się efektywnie i skutecznie wpłynąć na poprawę sytuacji zwierząt w powiecie wieluńskim zarówno w aspekcie dobrostanu, humanitaryzmu czy edukacji”.

(dowód: akta kontroli str. 564-584, 590-591)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹² Dz.U. z 2016 r. poz. 250.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od sformułowania wniosków, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 28 kwietnia 2016 r.

Kontroler
Marek Zyskowski
Główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

Podpis

¹³Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.